

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА П. І. ЛОКЕСА**

Освітньо-професійна програма Ветеринарна медицина
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальність 211 Ветеринарна медицина
Галузь знань 21 Ветеринарна медицина
Ступінь вищої освіти Магістр

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри терапії
імені професора П. І. Локеса,
к. вет. н., доцент Шатохін П. П.

«_____» _____ 2019 р.

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

тема: «Канібалізм у курей (діагностика, лікування та заходи профілактики)»

ВИКОНАВ ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Безсмертна Алла Олексіївна

КЕРІВНИК МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Супруненко Костянтин Володимирович,
кандидат ветеринарних наук, доцент

Полтава 2019 р.

РЕФЕРАТ

Тема дипломної роботи: «Канібалізм у курей (діагностика, лікування та заходи профілактики)».

Дипломна робота складається із вступу, огляду літератури, власних досліджень, викладених у п'яти розділах, їх аналізу та обговорення, висновків і пропозицій, списку використаної літератури та додатків.

Праця виконана на 84 аркушах комп'ютерного тексту, містить 12 таблиць, 6 рисунків, 3 додатки, а список літератури включає 53 джерела.

Дипломна робота носить експериментальний характер.

Предметом дослідження було вивчення причин виникнення канібалізму у курей в приватному селянському господарстві м. Карлівки, а також морфофункціональних змін в організмі хворої птиці.

Об'єктом досліджень були кури з проявами канібалізму приватного селянського господарства м. Карлівки.

Результати досліджень: За результатами власних досліджень встановлено, що 343,3% поголів'я курей досліджуваного господарства, в яких виявляли ознаки збудження, агресивну поведінку реєстрували у 37 % птиці.

Частіше канібалізм спостерігається серед курей віком 17–20 тижнів (25,3%) та птиці 20–45-тижневого віку – 21,5%. Разом з тим, найбільша кількість випадків агресивності та розкльовів у птахів реєструється восени (23,1%) та взимку (9,2%).

Клінічно канібалізм у птиці проявлявся пригніченням, зниженням рухливості, вищипуванням пір'я та розкльовом голови, підгрудка, крил, спини, ділянки клоаки.

Дослідженнями встановлено негативний вплив канібалізму на продуктивність птиці – зниження маси тіла та яйценосності на 8,4% та 38,9% відповідно.

За морфологічного дослідження крові курей з проявами канібалізму, виявлено зменшення кількості еритроцитів на 17,6% ($2,72 \pm 0,44$ Т/л), вмісту

гемоглобіну – на 10,9 % ($81,8 \pm 1,69$ г/л) та кількості сегментоядерних нейтрофілів – на 8,4 % ($33,4 \pm 0,81$ %), підвищення рівня лейкоцитів на 22,9 % ($30,04 \pm 1,95$ Г/л).

Біохімічним дослідженням сироватки крові хворої птиці встановлено зниження вмісту загального кальцію на 20% ($5,2 \pm 0,17$ ммоль/л), показника неорганічного фосфору – на 25,7% ($1,3 \pm 0,2$ ммоль/л), вмісту ретинолу – на 45,6% ($67,1 \pm 3,14$ мкг/100 мл), альбумінів на 34,2% ($24,2 \pm 0,86$ %); разом з тим реєстрували збільшення вмісту сечової кислоти – на 2,5% ($412,1 \pm 7,42$ мкмоль/л), фракційного складу глобулінів: α -глобулінів – на 16,5% ($20,2 \pm 1,07$ %); β -глобулінів – 44,6 % ($15,6 \pm 0,87$ %); γ -глобулінів – 14% ($40 \pm 1,3$ %).

Застосування препаратів Карнівет-L в дозі 1 мл на 1 л води протягом 10 діб, Ціанофору – в дозі 2 мл на 1 л води протягом 5 діб, амінокислотно-вітамінного комплексу Інтровіт А+ в дозі 1 мл на 1 л води протягом 5 діб та АСД 2-ї фракції (в місцях розкльовів), усувало агресію курей, що проявлялось нормалізацією загального стану, збільшенням рухливості, зменшенням кількості аптеріозів, вищипування пера, випадків розкльову і зниженням падежу птиці.

Використання зазначених препаратів призвело до підвищення вмісту гемоглобіну до $98,5 \pm 2,4$ г/л, кількості еритроцитів – до $3,9 \pm 0,18$ Т/л, зниження вмісту загального білка – до $44 \pm 0,6$ г/л, сечової кислоти – до $395,6 \pm 5,5$ мкмоль/л; підвищення вмісту загального кальцію, неорганічного фосфору та ретинолу – до $7,5 \pm 0,15$ ммоль/л, $2 \pm 0,2$ ммоль/л та $125 \pm 0,5$ мкг/100 мл відповідно.

Розраховано економічний збиток внаслідок зниження вгодованості та яйценосності курей з проявами канібалізму, який складає 975 гривень. При цьому на одну витрачену гривню економічна ефективність склала – 6,4 грн.

Галузь використання отриманих результатів – ветеринарна медицина.